

PARLAMENDIINFO KESKUS

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU
NATIONAL LIBRARY OF ESTONIA

SUMMARIA SOCIALIA

Välisajakirjades ilmunud sotsioloogia-, majandus- ja poliitikaalaste kirjutiste tutvustusi

2013 : 2

<http://www.nlib.ee/summaria-socialia/>

E-post: Mai.Voormann@nlib.ee

SISUKORD

EUROOPA LIIT.....	2
MAAILMAPOLIITIKA.....	2
RAHVUSVAHELISED SUHTED.....	3
VENEMAA.....	4
POLIITILISED PROTSESSID.....	5
MAJANDUSPOLIITIKA.....	6
ETTEVÕTLUS.....	8
HARIDUSPOLIITIKA.....	8
TÖÖPOLIITIKA.....	9
TERVISHOIUPOLIITIKA.....	9
SOTSIAALPOLIITIKA.....	9
PEREPOLIITIKA.....	10
SOTSIAALNE EBAVÕRDSUS.....	10
SOTSIAALNE KIHISTUMINE.....	11
SOO-UURINGUD.....	11

VALIK ARTIKLEID VÄLISAJAKIRJANDUSEST

EUROOPA LIIT

Bolleyer, Nicole; Trumm, Siim; Banducci, Susan A. Towards an organisational perspective on party funding: explaining financial transfers from MEPs to their national parties // European Journal of Political Research. Vol. 52 (2013), no. 2, pp. 237-263.

Artikkel käsitleb Euroopa Parlamendi saadikute annetusi koduparteidele. Vaadeldakse kahepoolset kasu, mis seisneb partei abis Euroopa Parlamendi kandidaadi valimisel ja parlamendiliikme annetusi parteile ning partei suutlikkust annetatud rahaga toime tulla. Tähtsad on kolm tegurit: parlamendiliikme ideoloogiline positsioon, parlamendifraktsiooni suurus ja partei kontroll kandidaadi valituks osutumise üle. Andmed pärinevad 27 liikmesriigi (sh Eesti) 124 parteilt.

Märksõnad: Euroopa Parlament, parlamendiliikmed, parteid, annetused.

Murdoch, Zuzana; Trondal, Jarle. Contracted government: unveiling the European Commission's contracted staff // West European Politics. Vol. 36 (2013), no. 1, pp. 1-21.

Artiklis käsitletakse lepinguliste töötajatega seotud küsimusi, nt (1) kas lepingud muudavad avalikud teenistujad vähem lojaalseteks ja tähelepanelikeks valitsusinstituutsioonide suhtes; (2) missugused tegurid mõjutavad lepinguliste töötajate käitumist. Artikli empiiriliseks aluseks on Euroopa Komisjonis tehtud uuring.

Märksõnad: Euroopa Komisjon, avalikud teenistujad, lojaalsus, uuringud.

MAAILMAPOLIITIKA

Hiltunen, Anna-Kaisa. Köyhyden neljä paradoksia // Ulkopoliitikka. Vsk. 50 (2013), nro. 1, s. 37-41.

Artiklis käsitletakse vaesuse paradokse maailmas, eelkõige vaesuse geograafilist muutumist. Äärmises vaesuses elavatest inimestest, kes peavad toime tulema alla 1,25 USA dollariga päevas, u 74% elab praegu keskmise sissetulekuga riikides. Veel paarkümmend aastat tagasi, 1990. aastal elas aga üle 90% äärmiselt vaestest inimestest väikese sissetulekuga maades. Ehkki arenguriikide majandus on kasvanud, ei ole majanduskasvust abi olnud kõige vaesematele, mis tähendab seda, et riikide sisemine ebavõrdsus on suurenenud.

Märksõnad: vaesus, globaalprobleemid, sotsiaalne võrdsus.

Mäkinen, Juha. Kadonnutta kunniaa etsimässä // Ulkopoliitikka. Vsk. 50 (2013), nro. 1, s. 50-52.

Soome ja Rootsi kaotused ÜRO nõukogudesse uute liikmete valimistel 2012. aasta lõpus, kui Soome ei saanud ihaldatud kohta ÜRO Julgeolekunõukogus ja Rootsit ei valitud ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmeks, käivitasid põhjamaise enesevaatluse. Artiklis

arutletakse selle üle, mis on Põhjamaade poliitilise autoriteediga juhtunud ning kas Põhjamaadel oleks vaja leida endale uus roll või bränd rahvusvahelises poliitikas.

Märksõnad: autoriteet, rahvusvahelised suhted, Põhjamaad.

Nyberg, René. Suomen suuri tarina – he juhliivat, mutta me voitimme // Kanava. Vsk. 41 (2013), nro. 2, s. 20-24.

Artiklis käsitletakse Soome rahvuslikku identiteeti, mis on artikli autori arvates seisnenud eelkõige ellujäämises. Soome endine suursaadik Moskvast René Nyberg vaatleb Soome mineviku katsumusi ja praegusi füüsilisi ohtusid, eriti Venemaa poolt.

Märksõnad: rahvuslik identiteet, julgeolek, Soome, Venemaa.

Patomäki, Heikki; Pörsti, Joonas; Tiilikainen, Teija; Hiltunen, Anna-Kaisa; Waller, Mark. Unelma demokratiasta // Ulkopoliitikka. Vsk. 50 (2013), nro. 1, s. 16-35.

Artiklite sarjas arutletakse demokraatia tuleviku üle maailmas. Rahvusriikideks jagunenud liberaalne maailmamajandus sisaldab vastuolusid, millel on soodumus toota kriise, konflikte ja isegi sõdasid. Majanduskriisi ajal on Euroopas demokraatlik valitsemine pigem nõrgenenud. Eurokriisi dünaamika järgi ilmneb, kui tähtis oleks uuendada maailmamajanduse valitsemisüsteemi. Maailm vajab uusi globaalseid institutsioone. Näiteks võiks olla maailmaparlament, kelle ülesanne oleks koordineerida riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide majanduspoliitikat.

Märksõnad: demokraatia, globaalprobleemid, maailmamajandus.

Saarinen, Juha; Patokallio, Mikko. Miksi arabikevät ei ole kaatanut monarkioita? // Kanava. Vsk. 41 (2013), nro. 2, s. 15-19.

Artiklis käsitletakse araabia maade monarhiaid, mis on olnud suhteliselt stabiilsed araabia kevade ajal, samal ajal kui piirkonna teistes riikides, kus valitsemisvormiks on olnud vabariik, on toimunud meelevaheldused ja revolutsioonid. Artiklis vaadeldakse, millest see araabia monarhiate üllatav stabiilsus sõltub. Kas araabia kevad tõestab, et Lähis-Ida monarhid on oma vabariiklikest kolleegidest legitiimsemad või soositumad valitsejad ning kas monarhia on vabariigist vastupidavam riigimudel?

Märksõnad: araabia kevad, 2010–2011, monarhia, araabia maad.

Salokoski, Juuso. Demokratia Venäjällä lienee mahdotonta // Kanava. Vsk. 41 (2013), nro. 1, s. 48-51.

Artiklis arutletakse selle üle, kas Venemaal on võimalik korruga saavutada riigi ühtsust ja täielikku demokraatiat ehk vabu valimisi, kus kõigil poliitilistel rühmitustel on vabadus esitada oma kandidaate. Artikli autori arvates on see Venemaal võimatu ja valida tuleb üks neist.

Märksõnad: demokraatia, poliitika, Venemaa.

RAHVUSVAHELISED SUHTED

Prodi, Romano. Europe needs Russia / interv. Armen Oganessian, Igor Pellicciari // International Affairs. Vol 58 (2012), no. 6, pp. 36-43.

Intervjuu Euroopa Komisjoni endise presidendi ja Itaalia endise peaministriga Euroopa Liidu ja Venemaa ning Itaalia ja Venemaa suhetest. Intervjueeritav rõhutab vastastikust

kasulikkust, nt Euroopa vajadust Venemaa maagaasi ja Euroopa investeeringute järele Venemaale. Käsitletakse ka Aafrika olukorda, USA ja Hiina suhteid ning teisi teemasid.
Märksõnad: Venemaa, Euroopa Liit, rahvusvahelised suhted, majanduskoostöö.

VENEMAA

Горшков, Михаил. «Русская мечта»: опыт социологического измерения // Социологические исследования. 2012, no. 12, с. 3-11.

Artikkel annab ülevaate Venemaal tehtud uuringust, mille eesmärk oli teada saada, millest unistavad venelased ja kas need unistused on ka elluviidavad. 90% venelastest oli unistus, kusjuures esikohal oli soov elada nii, et ei peaks kopikaid lugema ja olla terve. Venelased usuvad, et nende unistused on tegelikkuses realiseeritavad. Autori arvates erineb vene unistus tunduvalt läänelikust vabaduse arusaamast. 2/3 venelastest usub, et ilma vabaduseta kaotab elu mõtte.

Märksõnad: Venemaa, venelased, uuringud, unistused.

Lavrov, Sergei. Russia in the 21st-century world of power // Russia in Global Affairs. Vol. 10 (2012), no. 4, pp. 8-14.

Venemaa välisministri artikkel põhineb tema kõnel Välis- ja Kaitsepoliitika Nõukogu 20. juubeli kohtumisel 2012. aasta detsembris ning keskendub Venemaa kohale maailmariikide seas, eelkõige suhetele Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikidega ning rahvusvaheliste organisatsioonidega (NATO, ÜRO).

Märksõnad: Venemaa, välisministrid, välispoliitika, rahvusvahelised suhted.

Мамонов, Михаил. Поствыборная ситуация в России: перспективы и риски // Социологические исследования. 2013, no. 1, с. 35-42.

Artiklis on vaatluse all muutused ühiskondlik-poliitilises ja sotsiaalses olukorras pärast Riigiduumi (2011) ja presidendi valimisi (2012), samuti hinnatakse Vladimir Putini valimiskampaania efektiivsust. Võrreldakse avalikku arvamust Putini kohta 2007. ja 2012. aastal.

Märksõnad: Venemaa, valimised, parlamendivalimised, presidendivalimised, presidendid.

Нисневич, Юлий. Постсоветская Россия: двадцать лет спустя // Полис : политические исследования : научный и культурно-просветительский журнал. 2013, no. 1, с. 100-111.

Rahvusvaheliste allikatele (Maailmapank, inimarengu indeks, Happy Planet Index, Better Life Index, Worldwide Governance Indicators, Index of Economic Freedom, Freedom House jt) tuginedes iseloomustatakse Venemaa arengut eri valdkondades viimase 20 aasta jooksul. Artikkel sisaldab rikkalikult statistikat.

Märksõnad: Venemaa, majanduslik areng, sotsiaalne kapital, inimareng, sotsiaalne areng.

POLIITILISED PROTSESSID

Ekiert, Grzegorz; Zibblatt, Daniel. Democracy in Central and Eastern Europe one hundred years on // East European Politics and Societies and Cultures. Vol. 27 (2013), no. 1, pp. 90-107.

Artikkel käsitleb Ida- ja Lääne-Euroopa ajaloo demokratiseerumisprotsesse, väites, et tänapäevased poliitilised lõhed ja diskursused ning institutsionaalsed valikud, aga ka demokraatia kvaliteet regioonides pärineb sügavast minevikust. Nende riikide puhul ei ole tegemist sotsialismi unikaalsuse ja tema pärandi eripäraga, vaid seda tuleb vaadata kui Euroopa pidevat demokratiseerumist.

Märksõnad: Euroopa, postsotsialistlikud riigid, demokraatia.

Hobolt, Sara; Tilley, James; Banducci, Susan. Clarity of responsibility: how government cohesion conditions performance voting // European Journal of Political Research. Vol. 52 (2013), no. 2, pp. 164-187.

Artikkel analüüsib majandusarengu ja valimistulemuste seoseid institutsioonide ja valitsuse tegevuse aspektist, mida tihti nimetatakse ka selge vastutuse printsipiiks. Antud käsitluses eristatakse selgelt institutsionaalset ja valitsuse vastutust. Empiiriliseks aluseks on Euroopa Liidu 27 riigi (sh Eesti) andmed.

Märksõnad: majanduslik areng, valimised, valijakäitumine, valitsused, institutsioonid.

Niinikoski, Marja-Liisa; Setälä, Maija. Deliberatiivisen demokratian keinoja testamassa: foorumikoeku osana kunnallista päätöksentekoa // Hallinnon Tutkimus. Vsk. 31 (2012), nro. 4, s. 261-276.

Artiklis esitatakse deliberatiivse rahvafoorumi põhiideed ja vaadeldakse, kuidas need võivad täiendada esindusdemokraatiat ning milline roll on rahvafoorumitel või sellistel rahva osalemisvormidel otsusteprotsessis. Lähemalt on vaatluse all Soomes Mikkelis 2011. aastal toimunud rahvafoorum ning seal osalenute ja otsustajate nägemused protsessist.

Märksõnad: deliberatiivne demokraatia, osalusdemokraatia, otsustamine, Soome.

Pop-Eleches, Grigore; Tucker, Joshua A. Associated with the past? Communist legacies and civic participation in post-communist countries // East European Politics and Societies and Cultures. Vol. 27 (2013), no. 1, pp. 45-68.

Artiklis analüüsitakse sotsialismi pärandit ja vähest kodanikuosalust postsotsialistlikes riikides, aluseks aastatel 1990–2009 tehtud 157 uuringut 24 postsotsialistlikus ja 42 mittepostsotsialistlikus riigis. Lähtutakse järgmistest seisukohtadest: (1) nende riikide demograafiline profiil (sh madal religioossuse tase) ei soodusta kodanikuosalust; (2) kodanikuosalus on seda väiksem, mida rohkem aastaid on inimesed elanud sotsialismi ajal.

Märksõnad: postsotsialistlikud riigid, sotsialism, kodanikuühiskond.

Singer, Matthew M. What goes around comes around: perceived vulnerable employment and economic voting in developing countries // European Journal of Political Research. Vol. 52 (2013), no. 2, pp. 143-163.

Artikkel vaatlleb, kas ebakindel positsioon tööturul ja tööalased mured tugevdavad reageeringuid valitsuse majanduspoliitikale. Andmestik pärineb Ladina-Ameerika ja Ida-Euroopa (sh Eesti) riikidest.

Märksõnad: tööhõive, valitsused, majanduspoliitika, Ida-Euroopa, Eesti.

Singh, Shane P.; Dunn, Kris P. Veto players, the policy-making environment and the expression of authoritarian attitudes // Political Studies. Vol. 61 (2013), no. 1, pp. 119-141.

Artiklis väidetakse, et otsustusprotsessi olemus, mida mõjutavad paljud vetostajad, aitab kujundada avalikkuse hoiakuid. Hüpoteesi tõestuseks kasutatakse maailma väärtushinnangute uuringut (sh Eesti andmed) ja teisi uuringuid.

Märksõnad: otsustamine, autoritaarsus, hoiakud.

MAJANDUSPOLIITIKA

Altman, Roger C. The fall and rise of the West // Foreign Affairs. Vol. 92 (2013), no. 1, pp. 8-13.

Artikkel püüab vastata küsimusele, miks Ameerika ja Euroopa väljuvad tugevamana finantskriisist? Ühe põhjusena toob autor välja majanduse restruktureerimise, sh sellistes valdkondades nagu riigirahandus, pangandus, tööstussektor, tööturg jne. Eraldi peatub autor euro käekäigul ja selle tugevdamise meetmetel.

Märksõnad: Ameerika Ühendriigid, Euroopa, majanduslik areng, rahanduspoliitika, euro, struktuurimuutused.

Beck, Thorsten; Todorov, Radomir; Wagner, Wolf. Supervising cross-border banks: theory, evidence and policy // Economic Policy. Vol. 28 (2013), no. 73, pp. 7-44.

Artikkel on ajendatud viimasest finantskriisist ja keskendub piiriüleste pankade järelevalvele. Esitatakse teoreetiline mudel, mille eesmärk on näidata, mis juhtub, kui püütakse sekkuda piiriüleste pankade tegevusse. Mudelit kontrollitakse nende pankade peal, mille tegevusse sekkuti aastatel 2007–2009.

Märksõnad: finantskriisid, pangad (maj.), pangandus, finantsjärelevalve.

Blekesaune, Morten. Economic strain and public support for redistribution: a comparative analysis of 28 European countries // Journal of Social Policy. Vol. 42 (2013), no. 1, pp. 57-72.

Artiklis on vaatluse all majandussurve tulenev avalikkuse toetus ümberjagamisele 28 Euroopa riigis (sh Eesti), aluseks Euroopa sotsiaaluuringu andmed 2008.–2009. aastast. Eeldatakse, et majandussurve mõjutab avalikkuse eelistusi ümberjagamisele nii indiviidide kui ka riikide tasandil. Viimane tähendab, et ka need, kes ise ei taju majandussurvet, kalduvad ümberjagamist pooldama.

Märksõnad: heaolu, toimetulek, hoiakud, tulud, tulude ümberjaotamine, Euroopa Liit, Eesti.

Byckling, Eero. Talouskasvu vaatii uusia tuotteita ja palveluja // Kanava. Vsk. 41 (2013), nro. 1, s. 35-38.

Artiklis on vaatluse all majanduskasvuks vajalikud tegurid. Ainult tööea pikenemisest ja tööhõive kasvust üksi ei piisa, vaid majanduse arenemiseks vajatakse innovatsiooni. Massachusettsi Tehnoloogiainstituudi professori Robert M. Solowi kohaselt rahvamajanduse kasvust 85% põhineb innovatsioonil ehk uutel toodetel ja teenustel. See reegel näib kehtivat eri riikides ja eri tüüpi majandusega riikides. Artiklis käsitletakse lähemalt Soome majandust ja heaolu, mis hakkavad lähiajal sõltuma sellest, kas see tõsiasi võetakse arvesse.

Märksõnad: majanduspoliitika, majanduskasv, innovatsioonid.

Chen, Ruo; Milesi-Ferretti, Gian Maria; Tressel, Thierry. External imbalances in the eurozone // Economic Policy. Vol. 28 (2013), no. 73, pp. 103-142.

Artikkel käsitleb maksebilansi defitsiiti euroalal, tähelepanu all on Kreeka, Iirimaa, Itaalia, Portugal ja Hispaania. Teistest käsitlustest eristatakse selle poolest, et (1) rõhutatakse kaubandussidemete ja suhtelise hinnadünaamika osa euroala riikide ja ülejäänud maailma vahel; (2) näidatakse, et väljastpoolt euroala pärinevad kaubandussokid aitasid kaasa euroala tasakaalustamatusele.

Märksõnad: finantskriisid, Euroopa Liit, euro, euroala, maksebilanss.

Hafer, R. W. Economic freedom and financial development: international evidence // The Cato Journal. Vol. 33 (2013), no. 1, pp. 111-126.

Artikkel keskendub kahele probleemile: (1) finantsarengu ja majanduskasvu seostele; (2) majanduskasvu institutsionaalsetele allikatele. Toetudes kahele uuringule, jõutakse järeldusele, et keskmiselt on suurema majandusliku vabadusega riikides finantsareng järgnevatel aastatel kiirem.

Märksõnad: majanduskasv, majanduslik areng, uuringud.

Hegerty, Scott W. How integrated are the exchange markets of the Baltic Sea Region? An examination of market pressure and its contagion // Baltic Journal of Economics. Vol. 12 (2012), no. 2, pp. 109-122.

Artikkel analüüsib Taani ja Rootsi kui Eesti ajalooliste majanduspartnerite ning eurotsooni mõju Balti riikide valuutaturgudele. Selleks kasutatakse spetsiaalset surveindeksit.

Märksõnad: Baltimaad, Põhjamaad, euroala, valuutaturg, indeksid.

Junisbai, Barbara. Improbable but potentially pivotal oppositions: privatization, capitalists, and political contestation in the Post-Soviet autocracies // Perspectives on Politics. Vol. 10 (2012), no. 4, pp. 891-916.

Artikkel käsitleb majanduse ja poliitika seoseid postsotsialistlikes autokraatlikes maades (peale Venemaa veel Gruusia, Armeenia, Valgevene, Moldaavia, Ukraina, Tadžikistan jt riigid) ning püüab vastata küsimusele, kas primaarne on majandus või poliitika. Allikaks on andmed erastamise, pluralismi ja opositsiooniliste liikumiste kohta neis riikides.

Märksõnad: postsotsialistlikud riigid, majanduspoliitika, poliitika.

Keinonen, Markku. Metsäverotus kannustamaan metsien hoitoa ja puun tarjontaa // Verotus. Vsk. 63 (2013), nro. 1, s. 26-41.

Artiklis kirjeldatakse Soome puiduturu olukorda ja metsamajandamises valitsevaid probleeme ning hinnatakse nende põhjal praeguste maksueeskirjade muudatuse vajadusi,

lõpuks esitatakse seaduste muutmist puudutavad ettepanekud. Metsasektori osatähtsus Soome sisemajanduse kogutoodangus on 2000-ndail hakanud langema, aga see on endiselt u 5% SKTst. Soomes on u 737 000 metsaomanikku, kellest märkimisväärsel osal on väike metsaomand. Üldine probleem on metsaomanike vananemine ja metsade majandamise hooletusse jätmine.

Märksõnad: metsandus, metsamajandus, maksustamine, Soome.

Tiula, Mika M. Veronumerosta // Verotus. Vsk. 63 (2013), nro. 1, s. 62-75.

Artiklis käsitletakse Soomes 2012. aastal ehitussektoris kasutusele võetud maksunumbrit ja sellega seonduvaid seadusi. Vaatluse all on, kuidas maksunumbri ja seda puudutavate õigusaktidega on võimalik varimajanduse vastu võitlemist märkimisväärselt tõhustada.

Märksõnad: maksustamine, varimajandus, Soome.

ETTEVÕTLUS

Kerlin, Janelle A. Defining social enterprise across different contexts: a conceptual framework based on institutional factors // Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly. Vol. 42 (2013), no. 1, pp. 84-108.

Artikkel püüab välja töötada kontseptuaalse raamistiku sotsiaalse ettevõtte määratlemiseks ja analüüsimiseks. Toetudes ajaloolise institutsionalismi teooriale, riikide empiirilistele andmetele ja eri riikide arusaamistele sotsiaalsest ettevõtlusest, luuakse raamistik, mis aitab analüüsida rahvusvaheliselt levinud sotsiaalsete ettevõtete mudelid. Empiiriline materjal pärineb USAst, Rootsist, Zimbabwest, Argentinast, Itaaliast.

Märksõnad: sotsiaalsed ettevõtted, sotsiaalne kaasatus, võrdlevuuringud, võrdlev analüüs.

HARIDUSPOLIITIKA

Braga, Michela; Checchi, Daniele; Meschi, Elena. Educational policies in a long-run perspective // Economic Policy. Vol. 28 (2013), no. 73, pp. 47-100.

Artikkel analüüsib haridusreformide mõju haridustaseme jaotusele 24 Euroopa riigis (sh Eesti) aastatel 1929–2000.

Märksõnad: hariduspoliitika, haridusreformid, Eesti, Euroopa, riigid.

Brown, Roger. Do we really need world-class universities? : [debate] // Public Money & Management. Vol. 33 (2013), no. 2, pp. 91-92.

Artikkel otsib vastust küsimusele, kas Suurbritannia (aga ka ükskõik milline teine riik) vajab maailmatasemel ülikoole, nagu Oxford ja Cambridge Suurbritannias või Ivy League'i koolid USA-s. Positiivse kõrval (nt riigi prestiiž) toob autor välja küsitavused, nt kas eliitülikoolis saab parema hariduse ja kas suured kulud neile koolidele on õigustatud. Väidetakse, et neil ülikoolidel on negatiivne mõju ka sotsiaalsele mobiilsusele.

Märksõnad: ülikoolid, eliitharidus, sotsiaalne mobiilsus, sotsiaalne kihistumine.

TÖÖPOLIITIKA

Copeland, Paul; ter Haar, Beryl. A toothless bite? The effectiveness of the European Employment Strategy as a governance tool // Journal of European Social Policy. Vol. 23 (2013), no. 1, pp. 21-36.

Artikkel keskendub Euroopa tööhõivestrategiale ja selle efektiivsusele. Vaatluse all on liikmesriikide poliitilised meetmed, mis puudutavad ühiselt kokkulepitud suuniseid ning Euroopa Komisjoni riigipõhiseid soovitusi. Poliitikameetmeid analüüsitakse uue kvantitatiivse meetodiga, mida kasutati ELi kümnes liikmesriigis ajavahemikus 2005–2009. Eesti lähinaabritest on esindatud Läti.

Märksõnad: tööhõive, Euroopa Liit, liikmesriigid, strateegiad, uuringud.

Moretti, Enrico. Real wage inequality // American Economic Journal : Applied Economics. Vol. 5 (2013), no. 1, pp. 65-103.

Artikkel käsitleb reaalsalga ebavõrdsust, kasutades lihtsat eluaseme ja tööturu tasakaalu mudelit. Eesmärk on aru saada, kuidas muutused reaalsalga ebavõrdsuse mõõtmisel on seotud muutustega elukondlikus ebavõrdsuses aastatel 1980–2000. Analüüsi aluseks on USA rahvaloenduse andmed.

Märksõnad: palk, keskmine palk, ebavõrdsus, eluase, kulud, Ameerika Ühendriigid.

TERVISHOIUPOLIITIKA

Lunt, Neil T.; Mannion, Russell; Exworthy, Mark. A framework for exploring the policy implications of UK medical tourism and international patient flows // Social Policy & Administration. Vol. 47 (2013), no. 1, pp. 1-25.

Artikkel on pühendatud inglaste terviseturismile. Märgitakse, et igal aastal läheb Suurbritanniast ca 50 000 inimest välismaale ravile, põhiliselt seoses plastilise ja hambakirurgiaga, südame- ja ortopeediliste haigustega, organisiirdamistega jne. Arutletakse, mida toob meditsiiniturism endaga kaasa Suurbritannia tervishoiusüsteemile.

Märksõnad: terviseturism, tervishoiuteenused, arstiabi, tervishoiupoliitika, Suurbritannia.

SOTSIAALPOLIITIKA

Ginn, Jay; MacIntyre, Ken. UK pension reforms: is gender still an issue? // Social Policy & Society. Vol. 12 (2013), no. 1, pp. 91-103.

Artiklis käsitletakse naiste väiksemaid pensione võrreldes meestega seoses lapsehooldusega töölt ära oldud ajaga. Suurbritannias 2007. ja 2008. aastal tehtud parandused pensioniseadusesse püüdsid neid lõhesid ühtlustada, samuti julgustasid enam panustama erapensionifondidesse. Artiklis analüüsitakse nende sammude mõju naiste pensionidele ning jagatakse poliitikasoovitusi olukorra parandamiseks.

Märksõnad: naised, pensionid, sooline võrdõiguslikkus, Suurbritannia.

PEREPOLIITIKA

Ciccia, Rossella; Verloo, Mieke. Parental leave regulations and the persistence of the male breadwinner model: using fuzzy-set ideal type analysis to assess gender equality in an enlarged Europe // Journal of European Social Policy. Vol. 22 (2012), no. 5, pp. 507-528.

Artikkel käsitleb vanemapuhkuse regulatsioone Euroopa riikides (sh Eesti), lähtudes tööjaotuse neljast teoreetilisest mudelist: mees kui toitja, võrdne hooldus, universaalne toitja ja universaalne hooldus ning tõstes esiplaanile soolise võrdõiguslikkuse tagamise. Tulemusena jagunevad Euroopa riigid viide klastrisse. Empiiriliseks aluseks on ELi projekti QUING andmed.

Märksõnad: lapsehoolduspuhkus, vanemapuhkus, sooline võrdõiguslikkus, Euroopa, riigid, Eesti.

Chzhen, Yekaterina; Bradshaw, Jonathan. Lone parents, poverty and policy in the European Union // Journal of European Social Policy. Vol. 22 (2012), no. 5, pp. 487-506.

Artikkel vaatlleb üksikvanemaga laste vaesusrisiki võrdlevalt Euroopa Liidu eri riikides (sh Eesti) ning sotsiaaltoetuste mõju laste vaesuse vähenemisele, aluseks ELi sissetuleku ja elutingimuste statistika (EU-SILC) 2009. aastast. Täpsustatakse termini „üksikvanem” tähendust ning esitatakse andmed üksikvanemaga peredes elavate alla 18-aastaste laste kohta eri riikides.

Märksõnad: lapsed, vaesus, üksikvanemad, sotsiaaltoetused, Euroopa Liit, Eesti.

Wattis, Louise; Standing, Kay; Yerkes, Mara A. Mothers and work-life balance: exploring the contradictions and complexities involved in work-family negotiation // Community, Work & Family. Vol. 16 (2013), no. 1, pp. 1-19.

Artikkel keskendub naiste töö- ja pereelu tasakaalule. Kui senised käsitlused vaatlevad seda küsimust kui objektiivset kontsepti, põhinedes statistikal ja kvantitatiivsetel uuringutel, siis selles artiklis toetutakse kvalitatiivsele uuringule ning käsitletakse töö- ja pereelu tasakaalu kui subjektiivset ja muutuvat nähtust.

Märksõnad: töö- ja pereelu ühitamine, töötavad emad, perekond, uuringud.

SOTSIAALNE EBAVÕRDSUS

Whitefield, Stephen; Loveless, Matthew. Social inequality and assessments of democracy and the market: evidence from Central and Eastern Europe // Europe-Asia Studies. Vol. 65 (2013), no. 1, pp. 26-44.

Artikkel analüüsib, milline on sotsiaalse ebavõrdsuse mõju avalikkuse toetusele demokraatiale ja turumajandusele, aluseks 12 Ida- ja Kesk Euroopa riigi (sh Eesti) uuring. Konkreetset uuritakse, kas sotsiaalne ebavõrdsus loob arusaamu, et demokraatia ja turumajandus viivad sotsiaalsete konfliktideni ning suurendavad toetust ebademokraatlikule juhtimisele.

Märksõnad: sotsiaalne ebavõrdsus, demokraatia, turumajandus, uuringud, Ida-Euroopa, Kesk-Euroopa, Eesti.

SOTSIAALNE KIHISTUMINE

Dallinger, Ursula. The endangered middle class? A comparative analysis of the role played by income redistribution // Journal of European Social Policy. Vol. 23 (2013), no. 1, pp. 83-101.

Artikkel käsitleb keskklassi positsioone 19 postindustriaalses riigis aastatel 1985–2005 ning autorite arvates panustavad nad sellega arutellu keskklassi allakäigust. Küsimused on: (1) kuivõrd on keskklassi sissetulekud vähenenud võrreldes teiste haavatavate sotsiaalsete gruppidega? (2) Kuivõrd leevendab riiklik poliitika eri sotsiaalsete gruppide olukorda? Keskklass jaotatakse kolme gruppi.

Märksõnad: sotsiaalne kihistumine, sotsiaalsed klassid, keskklass, uuringud.

SOO-UURINGUD

Bertrand, Marianne; Pan, Jessica. The trouble with boys: social influences and the gender gap in disruptive behavior // American Economic Journal : Applied Economics. Vol. 5 (2013), no. 1, pp. 32-64.

Artiklis vaadeldakse kooli- ja kodukeskkonna osa poiste agressiivses käitumises, aluseks USA longituuduuring, mis algas 1998. aastal, kui lapsed olid lasteaias ning kestis ajani, mil nad lõpetasid 8. klassi. Vaatluse alla võetakse ka kodukeskkonna ja perekonna struktuuri mõju.

Märksõnad: poisid, käitumishäired, agressiivsus, soouuringud.

Polavieja, Javier G. Socially embedded investments: explaining gender differences in job-specific skills // American Journal of Sociology. Vol. 118 (2012), no. 3, pp. 592-634.

Artikkel pakub uudset selgitust soolistele erinevustele tööalases spetsialiseerumises ning ühendab individuaalse valiku sotsiaalse struktuuriga. Kuna inimestel on ebapiisavalt teavet oma töö õnnestumise kohta, siis kujundavad nad oma arusaamad osaliselt sotsiaalse konteksti jälgimise kaudu. Kuna naised seisavad meestest enam silmitsi ebakindlusega, siis sõltuvad nende valikud rohkem sellest kontekstist.

Märksõnad: soolised erinevused, naised, töö (maj.), spetsialiseerumine, soouuringud.

Refereerinud Mai Vöörmann ja Tiina Tammiksalu